

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/764– /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva kölcei lakos által benyújtott rendőri intézkedés elleni panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 136/2010. (III.17.) számú állásfoglalásának megállapításaira – az előállítás időtartamára irányuló panasznak

helyt adok,

a rendőri intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazása tekintetében a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Törvényszéknek címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez, a 1539 Budapest Pf. 632. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos előadta, hogy 2009. július 4-én Budapest, V. kerületi Erzsébet téren több társával együtt a „füvön ült”, onnan a rendőrök őt „erőszakkal távolították el”, többször könnygázt fújva az arcába. Kb. 20 óra 20 perckor igazoltatták, majd előállították a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság fogdjájára.

Előállításakor az ügyeletes tiszt közölte vele, hogy garázdaság és „rendőri intézkedéssel való szembeszegülés” miatt történt vele szemben a szabadságkorlátozás, előadta továbbá azt is, hogy több órás fogvatartása alatt nem viselkedtek vele erőszakosan, ennek során panasza nem keletkezett.

A panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbi körülményeket sérelmezte:

- a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszköz és személyes szabadságot korlátozó intézkedés (előállítás) jogszerűtlen volt;
- több alkalommal könnygáz sprayvel lefújták;
- több órán keresztül fogva tartották, majd kihallgatása nélkül engedték szabadon.

A panaszos a fenti rendőri intézkedés miatt panaszt terjesztett elő a Független Rendészeti Panasztestületnél. A Panasztestület a 136/2010. (III. 17.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a Panaszossal szemben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor. Az állásfoglalásra is figyelemmel az Országos Rendőrfőkapitány a panasz elbírálása kapcsán 2010. április 27-én 29000-105/693-8/2009. RP. számon határozatot hozott, melyben a panaszt elutasította.

A határozattal szemben a panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő. A Fővárosi Bíróság 15.K.33.299/2010/6. számon hozott ítélete a határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

A Fővárosi Bíróság ítéletében úgy határozott, hogy a hatóság a bíróság által megállapítottak alapján hozzon új döntést.

A Fővárosi Bíróság ítéletében az előállítás időtartama tekintetében a panaszos által előadottakat alapsnak tartotta.

A Fővárosi Bíróság ítéletében rámutatott arra, hogy az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig korlátozhatja.

A Fővárosi Bíróság ítélete szerint az előállítás időtartama sértette az Rtv. 15. § (1) bekezdését is, melynek értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. E körben a bíróság úgy ítélte meg, hogy az előállítás, mint a panaszos személyi szabadságának legsúlyosabb korlátozása, az előállítási cél (a szabálysértés folytatásnak megszakítása) teljesülése után nem volt indokolt. A szükséges adatfelvétel és dokumentáció elkészítése után a panaszos szabadon bocsátásának volt helye. Ezzel szemben az előállítás közel 5 órán át tartott anélkül, hogy a panaszossal szemben bármilyen eljárási cselekményt foganatosítottak volna ezen időtartam alatt.

A bíróság nem fogadta el a rendőrség rendkívüli leterheltségére vonatkozó álláspontját, ugyanis ez nem olyan körülmény, amely indokolhatná a személyi szabadság

egyébként szükségtelen súlyos korlátozását, és a rendőrség egyébként sem igazolta azt, hogy a Budapest II. kerületi Rendőrkapitányságon is fennállt az általa hivatkozott helyzet. A panaszos előadása szerint ötüket állították elő a tárgyi helyszínre és mindegyiküket külön-külön fogdában helyezték el. A rendőrség e nyilatkozatot nem cáfolta, nem tudott egyértelmű nyilatkozatot tenni azzal kapcsolatban, hogy hány helyre került a 190 fő előállításra.

A bíróság ítéletében kitért arra is, hogy nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az elrendelt fokozott ellenőrzés miatt, amit a rendőrség álláspontja szerint a 16 bejelentett demonstráció indokolt, a rendőrség előre készülhetett arra, hogy nagy számú előállításra is sor kerülhet.

A bíróság ítéletében megállapította azt is, hogy az ORFK korábbi határozatában hivatkozott ítélet más tényállás mellett született, az abban foglaltak a bíróságot jelen perben nem kötik.

Mindezekre tekintettel a bíróság megalapozottnak tartotta az előállítás időtartama tekintetében előterjesztett panaszt és a panaszos e körben előadott felülvizsgálati kérelmét.

A bíróság megállapította továbbá, hogy az ORFK eljárása megsértette a Ket. 50. § (1) bekezdését, és a 72. § (1) bekezdésének ea) pontját is, ugyanis nem tárta fel a tényállást a megalapozott döntéshozatalhoz szükséges módon a könnygázspray felperessel szembeni alkalmazásával kapcsolatban, noha a panaszos ezt az intézkedést is sérelmezte. E körben a bíróság megállapította, hogy az ORFK határozat indokolása hiányos.

E körülményekre tekintettel a Fővárosi Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezte és hatóságomat új eljárás lefolytatására kötelezte, melynek során a fent kifejtettek szem előtt tartásával kell a panaszt elbírálni.

II.

A tényállás tisztázásához a hatóság részére az alábbi iratok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2009. július 10-én kelt a Panasztestület „Panaszbejelentő lap” nevű nyomtatványát előterjesztett beadványa, valamint a panasz kiegészítését tartalmazó, 2010. február 19-én kelt Panasztestületi feljegyzés;
- a panaszos előállításáról készült 08030/502058/2009/ id. számú rendőri jelentés;
- jelentőlap a rendezvényen végrehajtott előállításról;
- igazolás az előállítás időtartamáról;
- jegyzőkönyv letéti tárgyakról;
- nyilatkozat élelmezési igényről;
- Budapest Rendőrfőkapitánya 2009. július 03-án kelt, 01000/36775/2009.ált. számú egyedi utasítása;
- BRFK Hivatala 2009. szeptember 15-én kelt 01000-105-796-9/2009. számú válaszlevele a Panasztestületnek;
- a BRFK Hivatala 2009. szeptember 9-én kelt, 01000/105-794-7/2009.P. számú válaszlevele a Panasztestületnek;
- a rendezvényről készült rendőrségi videofelvételek.

Fenti dokumentumok az ügy szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazzák:

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált. számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00 órától 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el az Rtv.

30. § (1) és (3) bekezdése alapján. A rendelkező rész értelmében az állomány feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényekre érkezőket és megakadályozza a jogsértések kialakulását. Ennek keretében igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajthatott végre. A fokozott ellenőrzést elrendelő utasítás indokolása szerint 2009. július 4-re nagy számú demonstráció megtartását jelentették be Budapest területére, amely rendezvényeken várhatóan jelentős lesz a résztvevők létszáma.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszelevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciós perek áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerületi Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután több száz fős csoportosulás jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16 óra 58 perckor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy őket igazoltatják és előállítják. A helyszínen készült video felvétel alapján a felhívás szövege: *„Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”* A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszelevele arra is kitért, hogy a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak.

A felszólításnak a rendezvény résztvevői nem engedelmeskedtek, ezért 17 óra 19 perckor a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg egy része 18 óra 07 perckor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és a cselekményeket felszólítás ellenére sem hagyták abba. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A panaszos előállításáról készült 08030/502058/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, az átvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése, az előállítására a 33. § (2) f) pont I. fordulata alapján – „szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása” – került sor. Az előállítás során testi kényszer, illetve bilincs alkalmazására nem került sor.

A jelentés tanúsága szerint a panaszos előállítására azért került sor, mert jogellenesen szervezett tüntetésen egy feloszlott társadalmi szervezet egyenruhájában vett részt, valamint a többszöri rendőri felszólítás ellenére nem hagyta el a helyszínt.

A panaszossal szemben az intézkedő rendőr szabálysértési feljelentést tett, melyet a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága folytatott le.

II. 1. A panaszossal szemben fogatosított intézkedés jogalapjának vizsgálata.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerületi Erzsébet téren a panaszos jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16 óra 58 perctől kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják, majd előállítják. 17 óra 19 perctől megkezdtek a kilátásba helyezett intézkedések fogatosítását. A helyszínen tartózkodó panaszos, a felszólítások ellenére, annak ellenállva, több társával a földre ült, és ellenállásukat erősítendő, karjaikat összefonták a mellettük ülő karjaival. A panaszossal az intézkedő rendőr személyesen is közölte, hogy cselekményével szabálysértést követ el, a teret hagyja el. A panaszos a már személyesen neki címzett felszólításkor a rendőri intézkedésnek nem állt ellen, ezért vele szemben sem testi kényszer, sem bilincselés alkalmazására nem került sor.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. A videofelvétel alapján tényszerűen megállapítható, hogy a hangosbemondón 16:58 órától 20:31 óráig folyamatosan hallható volt mind az intézkedés jogalapja, mind a kilátásba helyezett kényszerítő eszközök, valamint a tér elhagyásának iránya is.

Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. A Gytv. 14. (3) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében, miszerint ha a rendezvényt felosztatják, a rendezvény résztvevője a felosztatástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a felosztatás jogellenességének megállapítására, jelen eljárás a rendezvény felosztatása jogellenességének kérdésében nem foglalt állást.

Az intézkedés – így az igazoltatás – okát a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a panaszos által elkövetett cselekmények képezték. A panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó felszólításának nem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése alapján a Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés alapján a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene fogatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni (...)”. (BH2009.382)

Hasonló álláspontra helyezkedett az Ember Jogok Európai Bírósága is: „*a kérelmező elmulasztotta saját magatartásának kritikai értékelését akkor, amikor azon egyszerű kötelezettséggel találta magát szemben, hogy eleget tegyen a rendészeti szervek egyik tagja által hozzá intézett törvényes felszólításnak – ez a kötelezettség egy demokratikus társadalomban az általános állampolgári kötelezettségek része.*” (Barta kontra Magyarország, 26137/04. sz. kérelem)

Önmagában e tipikus magatartást jogszabály szabálysértésként büntetni rendeli: az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) és (2) bekezdései szerint, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. E szabálysértés elkövetése miatt indított eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

Emellett a panaszos a jogerős bírósági ítélet hatályát, a jogerősen felosztatott társadalmi szervezet egyenruhájában, annak tevékenységeként feltüntetve, tömegesen fellépő személyek csoportjának tagjaként negligálta, tagadta. Ezáltal a jogállamiság egyik értéktartalmú alapelemét a független bíróságok ítélkezési tevékenységét nyíltan, mások számára észlelhető módon semmibe vette. E magatartás olyan markánsan kifejezett, így kihívó közösségellenességet hordoz magában, melyről az intézkedést elrendelő rendőri vezető, illetve a panaszossal szemben intézkedő rendőr alappal feltételezhető, hogy szabálysértést valósíthat meg e cselekményével is a panaszos. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése szerint aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Mindezek alapján az intézkedés megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján történt.

II. 2. A panaszossal szemben fogatosított kényszerítő eszközök jogalapjának vizsgálata.

II.2.1. Előállítás vizsgálata.

A panaszos a többszöri rendőri felszólításnak nem tett eleget, ezáltal elkövette a fent hivatkozott szabálysértést, ezért előállítására került sor, amely az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján jogalappal történt.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés *b) és f)* pontok alapján a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; aki a szabálysértést az abba hagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

A tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés elkövetésére vonatkozó gyanú mértéke kellő alapot szolgáltatott a panaszos előállítására.

Az előállítás tényére, jogalapjára és jogszerűségére vonatkozó panaszt tehát – mint alaptalant – elutasítom.

II. 2. 3. A könnygáz használatának vizsgálata.

Az eljárás során az ismertetett okirati bizonyítékok alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos 2009. július 04-én délután több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerületi Erzsébet téren jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen, hangosbemondón keresztül 16 óra 58 perctől kezdődően több alkalommal, jól hallhatóan felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat

hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják, majd előállítják. 17 óra 19 perctől megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó panaszos – a felszólítások ellenére, annak ellenállva – több társával a földre ült, és ellenállásukat erősítendő, karjaikat összefonták a mellettük ülő karjaival.

A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes ezért kell a helyszínt elhagynia a felszólított személyeknek. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. 19. §-ban megfogalmazott rendelkezés szerint a panaszos a helyszínen nem kérdőjelezhetette meg és engedelmességét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé.

A határozat II.1. pontjában hivatkozott Rtv. 19. § szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni és annak jogszerűsége nem vonható kétségbe.

A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A tömegosztatás szabályait az intézkedés idején hatályos, a rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 74. §-a szabályozza. Eszerint ha jogszabály a tömeg felosztatását a Rendőrség számára kötelezővé teszi (gyülekezési törvény 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegosztatásra. Tömegosztatás elrendelésére – jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén – a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvényeken, ahol a Rendőrség a rend biztosításában közreműködik, a biztosítás parancsnoka jogosult. A felosztatásra irányuló rendőri felszólítást hangosító eszköz alkalmazásával legalább kétszer meg kell ismételni. Az utolsó felszólítás során a kényszerítő eszközök alkalmazását kilátásba kell helyezni. A felszólításban közölni kell a helyszínről való eltávozás irányát, és arra a szükséges időt biztosítani kell. A felszólítást a rendőri fellépés megkezdésével egyidejűleg kell foganatosítani, ha a csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás éri. Tömeggel szemben a csapaterő a következő kényszerítő eszközöket alkalmazhatja:

- a) passzív ellenállás esetén testi kényszert,
- b) aktív ellenszegülés esetén rendőrbotot, vegyi eszközt, ingerlőgázt, elektromos sokkoló eszközt, bilincset, pórázon vezetett szolgálati kutyát szájkosárral vagy anélkül, valamint vízágyút,
- c) felfegyverkezett tömeg ellenszegülésének megtörésére pirotechnikai eszközt, lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszerosztatást,
- d) aktív rendbontók kiemelésére, elfogására elfogóhálót.

A tömegnek a helyszínen tanúsított magatartása – a panaszos és más személyek összekapaszkodása miatt – minden további nélkül aktív ellenállás volt a jogszerű rendőri intézkedéssel szemben (néhányan ezt ráadásul felfegyverkezve tették), és ez alól a panaszos magatartása sem kivétel.

A Szolgálati Szabályzat 74. §-a alapján tehát helye volt vegyi eszköz, ingerlőgáz használatának is. Az eseményről készült felvételek tanúsága szerint, az arányosság követelményét figyelembe véve is nehéz volt a tömeg ellenállását megtörni.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy a tömegosztatást megelőzően a nem engedélyezett demonstráción résztvevőket hangosbemondón távozásra

hívták fel. A panaszos és társai ennek ellenére továbbra is a helyszínen maradtak, úgy hogy a rendőri intézkedést összekapaszkodással is akadályozták.

Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a panaszossal szemben, célzottan a személyét érintő módon nem került sor könnygáz használatra, hanem arra a tömeg feloszlata során a fent hivatkozott jogszabályi felhatalmazás alapján, így arra megfelelő joggal került sor, ezért az e körben előadott panaszt elutasítom.

III. 3. Előállítás végrehajtásának módja tekintetében az alábbiak kerültek megállapításra.

A panaszos sérelmezte, hogy több órán keresztül fogva tartották, majd kihallgatása nélkül engedték szabadon.

Az Rtv. 18.§ (2) bekezdése alapján a Rendőrség gondoskodik a fogvatartott személy elhelyezéséről, melyet a Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdése azzal pontosít, hogy az „előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni”.

Az előállítás időtartamára vonatkozó kifogás kapcsán ismételten szükséges hivatkozni a már idézett Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontjára, miszerint az előállítás egyrészt az eljárás azonnali lefolytatása céljából történt, másrészt viszont további indokául az szolgál, hogy az elkövetett szabálysértést az intézkedés félbeszakítsa, illetve annak továbbfolytatását megakadályozza.

A Fővárosi Bíróság hivatkozott ítéletében foglaltak figyelembe vételével – különös tekintettel arra a körülményre, hogy a rendőrség előzetesen tudomással bírt arról, hogy nagy számú résztvevővel, több demonstrációra is sor fog kerülni a kérdéses napon Budapest belterületén – a panasznak az előállítás időtartamára vonatkozó része tekintetében helyt adok.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta, és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának (a rendezvény feloszlatahoz kapcsolódó tájékoztatási kötelezettség hiányossága miatt), valamint a testi épséghez való alapvető jogának (testi könnygáz használat), továbbá a személyes szabadsághoz való alapvető jogának (előállítás időtartama tekintetében) súlyos sérelmét.

A Panasztestületnek a tájékoztatási kötelezettség mulasztása, valamint a könnygáz használat alkalmazása tekintetében megfogalmazott megállapításaival nem értek egyet, eltérő álláspontomat határozat II. részében, jogszabállyal alátámasztott részletes indokolással együtt, fentebb kifejtettem.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé, ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban – eltérő megállapítások hiányában – nem térek ki.

Hatásköri és illetékességi szabályokat az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza, miszerint „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés)

alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”, és „A Testület a panaszt kilencven nap alatt vizsgálja meg. A Testület az állásfoglalását külső befolyástól mentesen alakítja ki. A Testület az állásfoglalását megküldi az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók számára. Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő harminc napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 18. §(1) bekezdés, 19. § (1) bekezdése, 29. § (1) és (3) bekezdései, 30. § (1) és (3) bekezdései, 33. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdés b) és f) pontjai, 48. §, 92. § (1) és (2) bekezdései, 93/ A § (7) és (9) bekezdései, valamint a 93/B § (1) bekezdése;
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) és (2) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 51. § (1) bekezdése, és 74. §-a.

Budapest, 2012. március „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**